
Egyptologové musí snášet úmorná vedra i do morku kostí pronikající zimu

Egyptologové musí snášet úmorná vedra i do morku kostí pronikající zimu

Archeologický tým Českého egyptologického ústavu FF UK vedený prof. Miroslavem Bártou, Ph.D., získal 3. dubna Cenu Bedřicha Hrozného za tvůrčí počín, a to zejména za objev unikátního souboru soch vysokých hodnostářů z doby egyptské 5. dynastie. My jsme při této příležitosti u profesora Barty zjišťovali, jak se členům expedice v severní Africe vlastně žije.

Jak je to v Egyptě s bezpečností? Je oblast vykopávek hlídána, aby se archeologům nic nestalo? Můžete se individuálně vydat do okolí na výlet?

V Egyptě problémy s bezpečností až na výjimky nejsou. Památkové lokality v dnešní době již jsou, kromě Dahšúru a některých odlehlejších míst, hlídány 24 hodin, a tak archeologická práce nepředstavuje žádné velké nebezpečí. Individuální turistika je bezproblémová, a to především v typických turistických destinacích nebo v oázách egyptské pouště, což mohu jen doporučit. Velký problém dnes představuje pouze Sinajský poloostrov a některé městské, velmi lokální čtvrti.

Kde býváte ubytováni a jaký zde máte komfort?

Léta jsme každý den dojížděli do Abúsíru z našich bytů na zastupitelském úřadu v Káhiře. Ráno cesta trvala zhruba 45 minut, odpoledne hodinu až dvě. Bylo to zejména pro řidiče velmi únavné, ale možné. Poslední rok jsme byli donuceni, vzhledem k neuvěřitelné dopravě v Káhiře, začít si pronajímat dům Ministerstva pro památky, kam se vejde až čtrnáct členů expedice, což v naprosté většině případů stačí. K lokalitě Abúsír je to potom několik minut autem. Tím pádem si můžeme dovolit luxus vstávat až kolem tři čtvrtě na šest, a ne kolem páté ráno.

Pracovní týden na expedici trvá šest dní a tím pádem je každá minuta ráno navíc cennou výhrou. Pokud jde o „komfort“, tak je možné počítat se sprchou a teplou vodou s tím, že výpadky elektrické energie, zejména večer, jsou poměrně běžné. Stejně tak je v tuto chvíli problematický přístup k internetu, což komplikuje práci po vlastní pracovní době v terénu, která probíhá od 7 do 14 hodin.

Vozíte si do Egypta české suroviny, nebo jíte místní potraviny? A kdo se ujímá vaření?

Jíme téměř výhradně místní suroviny. V době, kdy je expedice v plném běhu, je najímán kuchař, který se stará o snídani a pak večeři. Egyptská kuchyně, pokud se vám podaří vyhnout přemíře oleje, je velmi chutná a vyvážená s důrazem na zeleninu.

Plánujete expedice na období egyptské zimy, nebo v Africe občas pobýváte i v létě? Jak se v tomto případě perete s počasím a máte nějaké vyzkoušené tipy, jak vedro lépe zvládnout?

Vzhledem k náročným klimatickým podmínkám se snažíme expedice soustředit do chladnějšího období od října do dubna. To nám ale zase komplikuje fiskální rok, kdy ze hry vypadává celý leden a část prosince. I tak se ale úmorným teplotám, nebo naopak do morku kostí pronikající zimě nedá vyhnout. Když je na poušti 10 stupňů Celsia, tak se pomalu nedá ani dokumentovat. Situaci na jaře zase zhoršují nepravidelné písečné bouře, tzv. chamsíny, které znemožňují jakoukoliv práci třeba i na několik dní.

Ještě horší je situace v Súdánu, kde jsou s výjimkou prosince a ledna teploty kolem 40 stupňů Celsia zcela běžné. To klade mimořádné nároky jak na členy expedice, tak na přístrojové vybavení.

Jak takovéto podmínky zvládat?

Každá má svůj recept, obecně platí, že když tuto práci chcete dělat, měli byste být schopni tyto podmínky akceptovat.

Dokážete vůbec spočítat, kolikrát jste už Egypt navštívil?

Tak toto je opravdu složitá otázka, protože v posledních letech jezdím do Egypta několikrát do roka a od určité doby jsem ztratil o četnosti pobytů přehled. Ale řekl bych, že to bylo více než čtyřicetkrát.